

Het geheim van de schutting

door
ANS VAN DER SLUIJS

G. F. CALLENBACH N.V. NIJKERK

**HET GEHEIM
VAN DE SCHUTTING**

ANS VAN DER SLUIS

HET GEHEIM
VAN DE SCHUTTING

G. F. CALLENBACH N.V. • UITGEVER • NIJKERK

I. DE BRIEF

„**M**oeder, een brief van grootvader.”

„**M**Toos kwam er haastig mee aangerend. Een brief van grootvader was voor moeder altijd een feest. Moeder liet haar naaiwerk zakken en maakte de brief open. Toos ging weer zitten lezen, maar gluurde af en toe over haar boek naar moeder.

Wat een lange brief. Er zat vast geen brief voor haar in. Zij vond het altijd zo echt om ook een briefje te krijgen.

„Wel, wel,” zei moeder en vouwde de brief toe. „Dat is goed nieuws voor jou.”

„Voor mij?” en Toos vloog al van haar stoel op.

„Ja, voor jou. Grootvader vraagt of je komt logeren, zodra de vakantie begint en dan mag je een paar weken blijven.”

Toos stond even stokstijf en begon toen in de kamer rond te dansen. „Hoera, hoera, naar grootvader en grootmoeder, hoera, hoera!”

Kleine Jan, die in de box zat, stak zijn handjes uit en riep ook al „hoeja Tosie, hoeja.”

„Lekkere dot,” en Toos zat al op haar hurken naast de box. „Kon ik je maar meenemen. Wanneer ga ik, Moeder, en wie brengt me weg?”

„Dat zullen we nog wel eens zien,” zei moeder, „eerst eens met vader bepraten en zien wanneer jij vakantie krijgt.”

„Dinsdag over een week,” zei Toos prompt.

Vader vond 't ook fijn voor Toos, maar toen er over 't wegbrengen gepraat werd, kwamen de moeilijkheden. Vader kon in die week onmogelijk van kantoor weg en moeder kon Janneman niet alleen laten. De kleine peuter meenemen, dat ging ook niet.

„We zullen tot Zaterdag moeten wachten,” zei moeder tenslotte.

„Maar ik heb die Zaterdag een vergadering, waar ik niet weg kan blijven,” zei vader. Toos begon sip te kijken, ze zag 't hele plan al in rook verdwijnen.

„Maar,” begon vader nu, „waarom zou Toos niet alleen kunnen gaan!”

„Alleen?” Moeder en Toos keken beiden zeer verbaasd.

„Ja, alleen, ze is nu zo groot, dat kan best. Wij zetten haar hier in de trein en grootvader haalt er haar weer uit.”

„Ja, dat zou best kunnen,” vond moeder, „ze hoeft helemaal niet over te stappen.”

Toos vond 't reuze echt, stel je voor, helemaal alleen op reis. Ze zou er op school tegen de meisjes over op kunnen schepen. „Als 't vacantie is, ga ik meteen uit en ik mag alleen reizen!”

Er werd afgesproken, dat Toos Donderdags op reis zou gaan.

„Maar als je geen mooi rapport meebrengt blijf je thuis,” dreigde vader.

Toos lachte, daar was ze niet bang voor.

En Dinsdagmiddags kwam ze ook uit school thuis met een heel goed rapport, waaronder stond: „Gaat over”.

„Wat duurt 't nog lang voor 't Donderdag is,” vond Toos. „Help eerst maar eens met kofferpakken!”

O ja, dat was een nieuw feest.

„Voor je kleren zorg ik, boeken en spelletjes heeft grootvader wel. Moet Miekepop ook mee?”

„Natuurlijk,” zei Toos, „maar die gaat niet in de koffer, die draag ik zelf, maar haar kleren moeten wel in de koffer.”

„Geef die dan maar en kijk goed wat ik allemaal inpak. Je extra schoenen, ondergoed, pyama en kijk eens, deze doos met lekkers mag je aan grootmoeder geven, niet vergeten, hoor! Je jurken, kam en borstel, enz., doe ik er Donderdagmorgen wel in.”

„Was 't maar vast Donderdag,” zuchtte Toos.

II. EEN GRAPPIGE VERGISSING

Eindelijk was 't toch Donderdagmiddag en stond ze helemaal klaar voor de reis. Moeder bracht haar met Janneman naar 't station en zocht in de trein een goed plaatsje uit.

„En voorzichtig zijn, hoor,” vermaande moeder, „niet uit het raampje hangen en vooral niet uitstappen voor de trein helemaal stilstaat.”

„Ik zal wel een oogje op haar houden, Mevrouw,” zei een dame, die in de coupé zat.

„Alstublieft,” zei moeder, maar Toos keek verontwaardigd, ze kon toch best alleen.

Daar floot de machinist, alle portieren gingen dicht en toen was 't net of 't perron ging rijden en de trein stilstond, maar al gauw zag Toos dat ze heus reden en de reis echt begon.

Ze voelde zich heel gewichtig en liet Miekepop voor 't raampje kijken en vertelde haar alles wat moeder vroeger aan haar verteld had. Eerst de weilanden met koeien en

hier en daar een huis, dan 't kleine station waar de trein wel stopte, maar waar ze niet uit moest. Dan kwamen de bossen en dan was je er gauw.

De dame was heel aardig, ze praatte met Toos, vroeg waar ze heen ging, hoe de pop heette en meer zulke dingen.

Ze waren aan de plaats van bestemming voor Toos het wist.

„Daar staat grootvader!” riep ze uit en ze stond hevig te wenken en te zwaaien, dat grootvader haar toch maar zou zien.

De trein stond stil en grootvader, die haar in 't oog had gekregen, deed het portier open.

„Dag Grootvader, dag Grootvader,” en Toos omhelsde en zoende hem dat 't klapte.

„Toos, je koffer,” waarschuwde de dame en reikte haar die aan.

„Dank u wel, Mevrouw,” zei grootvader, „dat zou die stoute meid haast vergeten.”

„Veel plezier,” riep de dame en toen zette de trein zich weer in beweging.

Druk pratende met grootvader ging Toos 't station uit.

„Grootmoeder wacht thuis met de thee,” zei grootvader.

„Ik denk dat ze nu al op de uitkijk staat.”

En ja hoor, toen ze 't zandpad insloegen, waar grootvaders huisje stond, zagen ze grootmoeder al aan 't hek staan. Zodra ze hen zag begon ze te wuiven.

„Grootmoeder,” riep Toos en was toen niet meer te houden. Ze zette het op een lopen en kwam hijgend bij grootmoeder aan.

„Dag Toos, dag kind,” en grootmoeder zoende haar op beide wangen.

Samen wachtten ze op grootvader, die bedaard aan kwam wandelen. Tussen beiden in ging Toos naar binnen en toen

moest ze alles haarfijn vertellen van thuis en van haar eerste reis alleen. Onderwijl schonk grootmoeder een heerlijk kopje thee en presenteerde een grote krakeling.

Zo'n krakeling, vond Toos, kreeg je alleen maar bij grootmoeder.

Toen had de kleine ongeduld al weer lang genoeg gezeten en moest ze nodig eens naar buiten.

„Mag ik in de tuin, Grootmoeder?” vroeg ze, terwijl ze al op de drempel stond. En toen grootmoeder knikte, was ze al buiten.

Die tuin was een van de grootste feesten van 't uit logeren gaan. Thuis was er ook wel een tuin, maar zo'n kleine met een recht perkje met een grintpad er omheen waar je niet buiten mocht gaan. Hier was van alles.

De voortuin was keurig aangelegd met paadjes en perkjes,

maar achter had je 't grote grasveld met de bloemen langs de kant. Wat opzij was 't kippenhok en daarachter begon de boomgaard. En als je die helemaal door was, kwam je aan een hekje en daardoor kwam je in 't bos. Maar door dat hekje mocht Toos nooit alleen gaan, zonder 't te vragen. Nu, de tuin was groot genoeg om in rond te dwalen; en ze genoot nu ook volop. Overal moest ze even kijken; of er eieren in 't kippenhok lagen, of er nog aardbeien waren en of de frambozen al rijp werden. Eindelijk riep grootmoeder haar of ze binnen kwam.

„We moesten maar eerst even je koffer uitpakken,” zei grootmoeder.

O, ja, de koffer, daar zat ook nog een verrassing in voor grootmoeder. Samen gingen ze naar boven, naar 't gezellige kamertje, waar Toos altijd sliep.

„Heb je 't sleuteltje?” vroeg grootmoeder. Toos grabbelde in haar tasje naar de sleutel.

„Wat gaat dat slot zwaar, is dat altijd zo?” vroeg grootmoeder.

„'k Weet het niet,” zei Toos en meteen ging 't slot los en de koffer open. Maar wat was dat, wat was dat zwarte ding dat bovenop lag? Wat had moeder er nu in gedaan!

Grootmoeder tilde het zwarte ding op, 't leek wel een kimono, en daaronder lagen niet Toos' pyama en verdere dingen, maar een damesjapon en allerlei damesdingen. Stom verbaasd keken Toos en grootmoeder elkaar aan.

„Hoe kan dat?” vroeg grootmoeder, „dan moet iemand jouw koffer hebben, maar hoe kan dat?”

Toos dacht na en gaf toen een gillette. „Die dame, die in de coupé zat, heeft me dan de verkeerde koffer gegeven, o, en nu heeft zij 't lekkers en als ze 't nu opeet!” Toos was haast in tranen.

„Kom, kom,” zei grootmoeder, „dat zal nu wel zo'n vaart niet lopen, we zullen er eens met grootvader over spreken, misschien weet hij raad.”

Grootvader keek óók verbaasd en wist óók niet wat te be-
ginnen. De dame was in de trein blijven zitten en wie weet
waar uitgestapt. „We moeten morgen maar eens aan 't sta-
tion informeren of iemand misschien aangifte heeft gedaan
van een verkeerde koffer.”

„Morgen pas,” en nu was Toos helemaal in tranen, „en waar
moet ik dan in slapen, 'k heb niet eens een pyama!”

Ze was nu helemaal niet meer de grote Toos, die best alleen
kon reizen, maar leek meer op een heel klein meisje.

„Kom,” troostte grootmoeder, „dat zal zich wel schikken,
dan doe je maar een nachtpon van mij aan, die knelt je vast
niet.”

Nu moest Toos toch door haar tranen heen lachen. Stel je
voor, zij met een nachtpon van grootmoeder.

„Laten wij eerst maar gaan eten,” stelde grootmoeder voor.
Nu, daar had Toos wel oren naar. De tranen waren gauw
gedroogd en even later smulde ze van de heerlijke boter-
hammen. Na het eten wandelde ze nog een eindje met groot-
vader om en toen was 't bedtijd.

Juist was Toos zich aan 't uitkleden en had grootmoeder
een nachtpon gehaald, waar ze heel veel pret om hadden,
want er konden wel twee Toosen in, toen er gebeld werd.
Grootvader gingen open doen en daar stond een chauffeur
met een koffer. Hij tikte aan zijn pet en vroeg: „Is hier mis-
schien ook een klein meisje dat een verkeerde koffer heeft?”

„Ja,” zei grootvader en riep toen aan de trap: „Vrouw,
Toos, daar is de koffer.”

„Wat roept grootvader nu?” vroeg grootmoeder en liep
naar de trap, gevolgd door Toos, die al half uitgekled was.

„Hier is een man met de koffer,” herhaalde grootvader.

„Wel, lieve tijd!” en grootmoeder liep haastig naar beneden. De koffer, die Toos had meegebracht, stond in de gang. Grootmoeder nam hem op en ging naar de deur, waar de man nog steeds stond te wachten.

„Heeft u Toos' koffer?” vroeg grootmoeder.

De man tikte weer aan de pet en antwoordde beleefd: „Hier is de koffer van een klein meisje, die de verkeerde heeft meegenomen. Misschien wilt u hem openmaken, om te zien of het de goede is?”

„Kom u binnen,” zei grootvader nu en samen gingen ze naar de kamer. Toos stond boven te trappelen van ongeduld. Was 't echt haar koffer en hoe wist die man dan waar ze woonde?

Ze moest nog even geduld hebben, maar toen hoorde ze dat grootvader den man uitliet en grootmoeder naar boven kwam.

„Hier is je koffer,” zei ze.

Toos greep hem en liep er haastig mee naar de kamer. 't Slot was los en ze kon hem dus zo opendoen. Daar waren haar eigen kleren en daar was ook 't pakje voor grootmoeder.

„Heeft u de verrassing al gezien?” vroeg Toos nu met een ernstig gezicht.

„Nee,” was 't antwoord, „toen ik je jurk zag, wist ik genoeg.”

Dus kon Toos toch 't pakje geven en grootmoeder was erg blij met de doos chocolade.

„Maar hoe wist die man nu waar ik woonde?” vroeg Toos onder 't verder uitkleden. Nu vertelde grootmoeder hoe de zaak in elkaar zat. De dame, die in de coupé zat, was een station verder uitgestapt. Daar ging ze logeren op een groot buiten. Al gauw hadden ze de vergissing bemerkt. De dame

had den stationschef opgebeld en gevraagd of hij ook den ouden heer kende, die 's middags een klein meisje had afgehaald.

De chef kende grootvader natuurlijk en had 't adres gegeven en daarop had de familie, waar de dame logeerde, den chauffeur met de auto gestuurd, om de koffers te ruilen. „Hè,” zei Toos toen ze goed en wel in bed lag, „ik ben toch blij dat ik m'n pyama aan heb en niet die grote nachtpon.”

III. 'T MEISJE ACHTER DE SCHUTTING

De volgende morgen was 't prachtig weer en Toos was al uit bed, toen grootmoeder haar kwam roepen.

Aankleden, ontbijten en toen gauw naar buiten.

Met Miekepop dwaalde ze eerst wat rond en kwam tenslotte in de boomgaard terecht. Hier vond Toos 't nog 't fijnste. Er waren geen rechte paden, maar 't liep alles maar door elkaar en helemaal achteraan, vlak bij 't hekje naar 't bos, was 't wat wild en rommelig van in elkaar gegroeide struiken.

Hier grensde een andere tuin aan de boomgaard, een tuin van een huis dat aan de zijweg lag en waar, zolang als Toos zich kon herinneren, nog nooit iemand gewoond had. Die tuin was een echte wildernis, van alles groeide er door elkaar. Er was een hek tussen beide tuinen, maar je kon er niets van zien door 't hoge struikgewas.

Op deze plek was Toos tenslotte die morgen aangeland. Hier begon ze een spelletje dat ze graag speelde. Ze maakte van takken een huisje voor haar pop en daarvoor een tuintje van gras en wilde bloemen.

Ze was daar druk mee bezig, toen opeens een stem „daag”

riep. Verbaasd keek Toos rond. Waar kwam die stem vandaan? Je zag hier nooit iemand anders dan de tuinman en die was er vandaag niet.

Ze keek naar links en rechts en zelfs naar boven, alsof ze dacht dat 't uit de bomen kwam. Maar ze zag niets of niemand.

„Daag,” klonk 't weer, „ik zie, ik zie wat jij niet ziet, zoek me maar.”

„Waar ben je dan?” riep Toos.

„Zoek me maar,” klonk het weer.

Maar nu wist Toos, uit welke richting het kwam. 't Was raar, maar 't klonk uit de verlaten tuin. Ze drong door 't struikgewas en probeerde in de tuin te kijken. Dat was niet zo heel gemakkelijk, de takken sloegen telkens in haar gezicht.

Toch volhouden.

Há, daar was wat ruimte en zag ze 't oude hek. Tussen de planken was een kier en hier gluurde Toos door en daar zag ze, dat de andere tuin lang niet zo rommelig meer was. Dicht bij de schutting stond een ruststoel en op die stoel lag een meisje.

„Oh,” zei Toos, „wie ben je?”

„Wie ben jij?” zei 't meisje, „en waar ben je nou, want ik zie je helemaal niet meer.”

„Wacht maar,” zei Toos, „dan kom ik bij je.”

„Dat kan niet,” zei 't andere kind, „die schutting is veel te hoog.”

„Wacht maar,” zei Toos, zette haar voet in de opening waardoor ze eerst gekeken had en probeerde zich toen op te hijsen. 't Viel niet mee, maar eindelijk zat ze dwars op de schutting. 't Meisje op de stoel keek vol spanning toe en klapte in haar handen toen ze Toos zag verschijnen.

„Hoe kom je er nu af?” vroeg ze bezorgd.
„Ja,” zei Toos, „hoe kom ik er nu af, wacht eens.” En voorzichtig liet ze zich zakken en stond even later veilig op de grond. Meteen stond ze ook al naast de ruststoel. Even wis-

ten ze niet wat ze moesten zeggen en staarden elkaar maar aan.

Toos zag een meisje met een bleek gezichtje, waarlangs twee keurige blonde vlechten lagen, op een stoel liggen, met wit beddegoed er op.

't Meisje zag Toos met een verwarde krullebol en vol vegen en strepen op haar gezicht van 't kruipen door de takken, haar jurk was ook ver van schoon.

't Meisje verbrak 't eerst de stilte. „Hoe heet je?”

„Toos,” was 't antwoord, „en jij?”

„Mieke.”

„O, wat leuk, net als m'n pop.”

„Is dat de pop die je daar bij je had?”

„Ja, maar, hoe kon je me toch zien?”

„Kijk,” zei Mieke, „maar dan moet je je bukken.” Toos liet zich in 't gras vallen en hield haar hoofd vlak naast Mieke.

Eerst zag ze niets, maar na veel turen en wijzen van Mieke zag ze iets wits schemeren, dat moest de pop zijn.

„Toen je heen en weer liep kon je 't beter zien,” vertelde Mieke, „ik vond 't zo leuk om eens iemand te zien.”

„Moet je aldoor liggen en woon je in dat huis?” vroeg Toos en wees vaag in de richting van 't huis.

Mieke knikte. „We zijn hier pas komen wonen; ik ben erg ziek geweest en nu moet ik nog veel rusten van den dokter.”

„Wat saai,” vond Toos, „mag je helemaal niet lopen?”

„Alleen van huis naar de stoel, en soms even de tuin door,” zei Mieke, „maar 't is wel fijn om hier te liggen en naar alles te kijken, en moeder leest me ook vaak voor en nu heb ik jou ontdekt. Vertel me eens waar jij woont.”

„Ik logeer hier bij grootvader en grootmoeder,” vertelde Toos, „gisteren ben ik gekomen en ik mag een paar weken blijven.”

„Wat leuk,” vond Mieke, „heb je nog broers of zusjes?”

„Alleen kleine Jan, en jij?” vroeg Toos. Mieke schudde bedroefd haar hoofd. „Ik ben helemaal alleen, en vader is veel op reis, dan zijn moeder en ik maar samen.”

't Was even stil op 't grasveld. Toos keek vol medelijden naar 't bleke, stille gezichtje voor haar. Nee, dan was 't thuis anders. Jantje was een dot om mee te spelen en vader

deed 's avonds ook vaak leuke spelletjes met hen.

Toos zou graag iets liefs zeggen of doen, maar ze wist niet wat. En dan was Mieke ook nog ziek. Dat leek Toos, die altijd sprong en draafde, nog 't ergste. Kon ze maar helpen. En toen wist ze opeens iets te zeggen.

„Als ik 's avonds bid, zal ik vragen of de Heere Jezus je weer gauw beter maakt,” zei ze.

Mieke keek verbaasd op. „Wat is bidden?” vroeg ze.

Nu was Toos verwonderd. „Weet je dat dan niet, heeft je moeder je dat niet geleerd?”

„Nee,” zei Mieke, „daar weet ik niets van.”

Toos wilde er haar juist iets van gaan vertellen, toen ze haar naam hoorde roepen.

„Toos, Toos, waar ben je?” 't Was grootmoeder die riep.

„Ik moet weg,” zei Toos haastig, „maar ik kom gauw terug.”

„Toos,” klonk het weer.

„Ja, Grootmoeder, ik kom,” riep Toos en probeerde vlug over de schutting te klimmen. 't Viel niet mee, maar 't lukte toch en toen drong ze haastig door de struiken en stond tot grootmoeders verbazing op eens voor haar.

„Kind, kind, waar zat je toch en wat zie je er uit.”

Toos bekeek zich eens. Ja, ze was er niet schoner op geworden door de tweede klimpartij. „Ik heb een vriendinnetje ontdekt achter de schutting, ze heet Mieke en ze is ziek,” ratelde ze af.

Grootmoeder begreep 't niet zo gauw. „Ga maar mee naar huis, 't is tijd voor 't eten, en je moet eerst wat opgeknapt, dan mag je vanmiddag met grootvader uit. Neem je pop mee, want die ligt zo maar op de grond.”

Toos sprong alweer van plezier. Met grootvader uit, dat was een feest.

IV. MET GROOTVADER UIT

Fris gewassen en met een schone jurk en kousen aan, zat Toos een half uurtje later aan tafel en liet zich 't eten best smaken. Ze praatte honderd uit over haar nieuwe vriendin en grootvader en grootmoeder begrepen er eerst niet veel van. „Oh ja,” zei grootvader tenslotte, „dat is waar, dat huis op de hoek is pas bewoond en ik hoorde dat er een zieke was.”

„Ik mag er toch wel heen, Grootvader?” vroeg Toos een beetje benauwd.

„Als die mevrouw 't goed vindt en het niet te vermoeiend voor haar dochtertje is, dan vinden wij 't ook best,” zei grootvader.

„Maar dan moeten we 't eerst vragen, 't staat niet netjes om zo maar in een andere tuin te klimmen.”

Toos knikte, maar begreep er niet veel van. 't Leek haar nogal eenvoudig, als Mieke alleen was, dan mocht je haar toch wel wat opvrolijken? Er werd verder niet meer over gepraat en Toos vergat 't ook al spoedig voor 't heerlijke uitstapje met grootvader.

Na 't eten gingen ze meteen op stap en vrolijk huppelde Toos naast grootvader voort. Waar zouden ze heengaan? Dat was altijd 't leuke van met grootvader uitgaan, je wist nooit waar je heenging.

Eerst liepen ze 't zandpad uit waar 't huis aan stond en sloegen toen niet rechtsom naar het station, maar linksaf. Een klein eindje dorpsstraat en dan ging grootvader een pad in dat eerst door 't bos en later door weilanden en korenvelden liep.

Toos genoot, ze zag steeds wat nieuws, nu eens een braamstruik, waar de vruchten nog groen en hard aan zaten, dan

weer een eekhoorn, die heel vlug in de bomen klom en eens greep ze grootvaders arm en stond roerloos stil. Daar wipte zowaar een konijntje over de weg!

Dat was nog eens wat anders dan 't park thuis!

En grootvader kon ook zo fijn van alles vertellen. Van de bomen die uit heel kleine zaadjes groeiden en van de vogels die zo knap waren in 't nestjes bouwen.

„Hoe kan dat nu, Grootvader?” vroeg Toos, „hoe weet zo'n vogel nu dat hij zijn nest zo moet bouwen, wie leert hem dat nu?”

„God,” antwoordde grootvader. „God heeft aan de mensen wijsheid gegeven om allerlei dingen te doen, boeken schrijven, huizen bouwen en nog veel meer. Maar God heeft ook de vogels geleerd, waar ze hun voedsel kunnen vinden en hoe ze hun nest moeten bouwen. Dat is juist zo heerlijk, dat God zich niet alleen met grote dingen bemoeit, maar ook met de heel kleine.”

Toos werd er stil van.

„Ik weet nog iets moois,” zei grootvader, „kom maar mee, even dit laantje in.”

Daar midden in 't laantje was een grote hoop dennenaalden. Tenminste, zo leek het. Maar als je er vlak bij kwam, bemerkte je dat de naalden schenen te leven. Alles bewoog en scheen heen en weer te lopen.

't Was een grote mierenhoop!

„Moet je eens zien,” wees grootvader, „er zitten allemaal gangen in en iedere mier weet waar hij heen moet.”

Dat leek Toos ongelooflijk toe. Als je al dat gekrioel en gewriemel zag, dan had je 't idee, dat ze allemaal maar door elkaar liepen zonder doel. Toen ze 't laantje weer teruggingen, wees grootvader Toos nog een paar mieren, die met een stukje hout sleepten, dat nog groter was dan zichzelf.

„Ze geven 't niet gauw op,” zei grootvader, „en als 't niet lukt, dan halen ze er hulp bij.”

Toos vond 't allemaal maar erg knap van die mieren.

Ze waren nu gauw 't bos uit en na een weiland overgestoken te hebben, kwamen ze tussen 't koren.

Dat vond Toos altijd zo leuk. Je kon de aren tussen je handen door laten glijden, dat voelde zo grappig. Aan 't eind van 't pad was een hek. Daar ging grootvader door en nu waren ze in een boomgaard, die veel groter was dan bij grootvader. Ze liepen verder tot ze een tweede hek door gingen en kwamen toen op 't erf van een boerderij.

Grootvader liep op 't huis toe en meteen kwam de boerin er al aan.

„Moet u den baas hebben?” vroeg ze aan grootvader.

„Graag,” was 't antwoord.

„Dan zal ik hem even roepen,” zei de boerin, „komt u er maar in. De jongejuffrouw vindt 't misschien leuker om buiten te blijven?”

„Nou, graag,” zei Toos.

„Kijk dan maar eens rond,” zei de boerin en dat liet Toos zich geen tweemaal zeggen. Ze begon een ontdekkingstocht om 't huis en achter de stallen. Dat was nog weer eens heel iets anders dan grootvaders tuin!

En wat enig die kippen overal. En dat snoezige geitje moest ze ook eens even aaien. En daar in de stal, o, wat was dat daar in de hoek? Zag ze 't goed? Een poes met kleintjes!

Vol verrukking knielde Toos bij de mand neer. Wat een snoesjes, twee zwart met wit en twee helemaal zwart.

Ze was er zo in verdiept, dat ze niet merkte dat ze geroepen werd, totdat ze opeens de stem van de boerin hoorde die zei: „Wacht, ik denk dat ik 't al weet, ze is vast bij de poesjes.”

„O, Grootvader, ze zijn zo leuk!” riep Toos, toen grootvader achter de boerin aan naar binnen kwam.

„Zo, ondeugd,” zei grootvader, „je laat ons maar roepen, hè?”

„k Heb niets gehoord, heus niet,” zei Toos.

„Kom, vrouwtje, we moeten weg,” zei grootvader nu.

„Misschien mag je nog wel eens komen kijken?”

„Ja, mag 't?” vroeg Toos.

De boerin lachte. „Je komt maar gerust, hoor, en als je er eentje wilt hebben, dan zoek je er maar een uit.”

„Zou dat mogen?” Verrukt keek Toos van de boerin naar grootvader.

Die lachte. „Daar zullen we 't nog wel eens over hebben,” zei hij, „ze zijn nu nog te klein om bij hun moeder vandaan te gaan.”

Op de terugweg kwam Toos niet uitgepraat over de poes-

jes en 't was 't eerste wat ze aan grootmoeder vertelde toen ze thuis kwam.

Nog even buiten spelen, toen een boterham eten en naar bed. Toen ze bij grootmoeder haar avondgebedje opzei, dacht ze opeens aan wat ze Mieke beloofd had.

„Grootmoeder,” vroeg ze toen ze in bed lag, „hoe kan 't dat je helemaal niets van den Heere Jezus weet?”

„Wie weet daar niets van?” vroeg grootmoeder.

„Mieke,” zei Toos, „ze weet niet eens wat bidden is.”

Grootmoeder keek heel ernstig. „Dan hebben haar ouders er haar misschien nooit van verteld,” zei ze, „dat is heel naar voor haar.”

„Maar ik mag toch wel voor haar bidden?” vroeg Toos.

„Natuurlijk,” zei grootmoeder, „en ga nu maar lekker slapen.” Ze stopte Toos er nog eens goed onder en al heel gauw sliep ze als een roos en droomde van Mieke en de poesjes.

V. IN GROOTVADERS KAMER

Regen, regen en nog eens regen, zo zag de volgende morgen de wereld er uit, toen Toos om het gordijn gluurde.

„Hè, bah,” zei ze hardop, „wat een weer.” Het zag er buiten zo onplezierig uit, dat Toos meteen weer in bed kroop en lekker onder de dekens bleef liggen tot grootmoeder haar kwam roepen.

„Wat een naar weer, Grootmoeder,” was Toos' morgen-groet.

„Naar weer is niet goed gezegd,” zei grootmoeder, „jij vindt 't niet zo prettig, maar voor de tuin en de velden is 't juist goed.”

Ja, dat begreep Toos ook wel, maar ze had 't toch veel fijner gevonden als ze weer buiten had kunnen spelen.

't Viel in huis ook nogal mee. Eerst mocht ze met afwassen helpen en met 't in orde maken van haar eigen kamertje.

Toen gingen de grote mensen koffie drinken en zij kreeg een beker chocolade. Daarna speelde ze met Miekepop en grootmoeder hielp haar om een mutsje te naaien.

Na het eten zei grootvader: „Ziezo, ik ga eens even naar mijn kamer, gaat Toos soms mee?”

Toos sprong al op. In grootvaders kamer waren zulke leuke dingen. Ze vond 't altijd iets heel aparts, die kamer met het schrijfbureau en de grote boekenkasten.

Wat een boeken, als je die toch allemaal gelezen had, dan zou je toch wel heel knap wezen. Grootvader nam haar mee naar een hoek van de kamer, daar stond een klein kastje met een deurtje. Hier stonden kinderboeken in en bewaarde grootvader de spelletjes.

Toos kreeg een kleur van plezier, zou er iets uit 't kastje komen? Grootvader draaide de sleutel om en zei: „We zullen eens kijken of ik nog wat voor je heb.”

Zijn vinger gleed langs de bandjes en bleef opeens steken. Toos keek nieuwsgierig. „Wat een dikke!”

„Heb jij „De geheime tuin” al eens gelezen?”

„Nee, Grootvader.”

Daar kwam het dikke boek al de kast uit.

De kaft, die er voor bewaard werd, kwam er om en Toos ging overgelukkig weer naar de huiskamer terug. De verdere dag was ze weg in 't boek. 't Was ook zo spannend!

Ze had een kleur van 't lezen toen grootmoeder haar voor de boterham riep.

„Nu moet je maar eens ophouden,” vond grootmoeder, „we zullen na 't eten nog maar een spelletje doen.”

Ze speelden met de vliegende hoeden tot Toos naar bed ging. 't Was een heel nieuw spel voor haar en 't was een hele toer om de hoedjes goed in de gaatjes te krijgen. Maar ze leerde 't al gauw en iedere keer als er twee in elkaar vloegen, gaf ze een gillette van plezier.

Toen ze naar bed ging, kregen grootvader en grootmoeder een extra zoen voor al 't prettige van die regendag, die eerst zo saai leek.

VI. EEN GEZELLIGE MIDDAG

De volgende dagen bleef het maar regenen.

„Zou het niet meer droog worden, Grootmoeder?” vroeg Toos, toen ze de derde regendag aan het ontbijt zat.

Grootmoeder lachte eens even en zei toen: „Ik denk van wel, maar wanneer dat weet ik niet.”

Toos vond het maar saai dat ze die dag heel niet naar buiten kon.

Grootvader moest de hele dag uit en grootmoeder was druk in huis bezig. Toos speelde wat met Miekepop, hielp grootmoeder een handje en las in 't mooie boek. Maar daar was ze al zo'n eind in opgeschoten, 't was jammer als 't zo gauw uit was.

't Was heel stil in de kamer 's middags. Grootmoeder zat in haar stoel wat te knikkebollen en Toos las.

Daar werd gebeld. Grootmoeder schrok wakker.

„Wil ik gaan, Grootmoeder?” vroeg Toos. Dat deed ze voor moeder ook wel eens.

„Nee,” zei grootmoeder, „ik ga zelf wel.”

Toos verdiepte zich weer in haar boek en hoopte maar dat

er geen visite kwam. Opeens hoorde ze grootmoeder roepen: „Toos, Toos, kom eens hier.”

Toos liep haastig naar de voordeur. Daar stond grootmoeder met een keurig dienstmeisje te praten.

„Deze juffrouw,” zei grootmoeder tegen Toos, „komt vragen of je soms zin hebt om bij Mieke te komen, je weet wel dat zieke meisje.”

Toos kreeg een kleur van plezier. Of ze zin had? Nou en of! Ze had de laatste dagen nogal eens aan Mieke gedacht en ook trouw voor haar gebeden.

„Nu?” vroeg grootmoeder.

„Dolgraag, Grootmoeder!”

„Ga je dan een beetje opknappen en doe een andere jurk aan. De juffrouw wil misschien wel even wachten?”

Toos vloog naar boven en was in een ommezien terug met een andere jurk en keurig gekamde haren.

Met haar regenjas aan en kap op ging ze met het meisje op stap. Haar hart klopte van verwachting. Wat enig om daar maar zo in dat grote huis op bezoek te gaan!

Een beetje eng ook wel, zo bij vreemde mensen. Zouden ze erg deftig zijn? Daar was het huis al, ze liepen de lange oprijlaan door en gingen toen om het huis heen.

„We gaan maar aan de achterkant naar binnen,” zei het meisje, „dan behoef ik niet te bellen.”

Door een grote keuken kwamen ze in een hal, waar Toos haar ogen uitkeek. Een schouw met een heuse open haard, vol houtblokken, een kleed op de vloer, en een lage tafel met stoelen. Was dat nu de gang, 't leek wel een kamer! Maar veel tijd om te kijken had Toos niet, want 't meisje ging de trap op en Toos moest mee.

Wat een mooie dikke looper, je zakte er gewoon in weg. Boven gekomen, tikte 't meisje aan een deur. „Binnen,”

riep een stem. De deur ging open en Toos zag een grote kamer met heel licht behang en veel platen aan de muur. Dicht bij 't raam stond de ruststoel met Mieke. Een dame, die naast haar zat, stond op toen Toos, wat verlegen, bij de deur bleef staan.

„Zó, ben jij nu Toos?” vroeg de dame.

„Ja, Mevrouw,” zei Toos met een bedeesd stemmetje.

„En vond grootmoeder 't goed dat je bij Mieke kwam spelen?” vroeg de dame verder.

„Ja, Mevrouw,” zei Toos weer.

Mieke begon te lachen. „O Toos, wat sta je daar mal, net

of je straf hebt en wat zie je er nu schoon uit, heel anders dan toen je over de schutting klom.”

Nu moest Toos ook lachen en daardoor ging de verlegenheid wat over. Ze liep de kamer door en gaf Mieke en haar moeder een hand.

„Ziezo,” zei Mieke’s moeder, „nu ga ik naar beneden, want er komt visite, jullie vermaakt je wel, hè?”

Toos vond ’t prettig dat ze met Mieke alleen bleef.

„Wat leuk dat je mocht komen,” zei Mieke, „ik verveelde me zo, en met al die regen kon ik ook niet naar buiten, toen heb ik net zolang gezeurd tot moeder je liet halen.”

„Vond je moeder ’t dan eerst niet goed?” vroeg Toos. Ze vond ’t wat vreemd, dat Mieke over „zeuren” praatte. Bij haar thuis mocht je niet zeuren, dan kreeg je ’t helemaal niet.

„Moeder vond ’t zo raar, omdat ze je grootvader helemaal niet kende, maar zo te gaan vragen of je mocht komen.”

Toos knikte. „Ik had van grootvader ook niet zo maar in de tuin mogen gaan, dat vond grootvader niet beleefd.”

„Wat raar,” vond Mieke.

„En jou moeder vond ’t raar om mij maar zo te vragen.”

Toen moesten ze erg lachen om al dat rare gedoe en daarmee verdween Toos’ laatste verlegenheid, en durfde ze ook eens om zich heen te zien.

„Wat een mooie kamer en wat een platen,” riep ze uit.

„Ja,” zei Mieke, „die brengt vader voor me mee van de reis en moeder hangt ze iedere keer anders, zodat ik telkens tegen een andere aankijk.”

„Wat leuk,” vond Toos. „Wat zullen we gaan doen?” vroeg ze toen, want ze bedacht zich opeens dat ze toch voor Mieke’s plezier gekomen was. Wat zou je eigenlijk moeten spelen met iemand die aldoor moest liggen?

„Ik zie, ik zie, wat jij niet ziet,” stelde Mieke voor. „Dat doen moeder en ik ook vaak.”

En meteen begon ze al: „Ik zie, ik zie, wat jij niet ziet en 't is paars.”

Paars? Toos keek rond, maar zag niets dat paars was. Waar ze ook keek, alles was rood, groen, geel of blauw. 't Leek zo gemakkelijk, maar 't viel niet mee. Paars, waar was nu paars?

Mieke lag zich te verkneukelen van plezier. „Paars, 't is paars,” jubelde ze, „en je kan 't lekker niet vinden, geef je 't op?”

„Nog even wachten.” Weer rondkijken en zoeken. Eindelijk een diepe zucht. „Ik geef 't op.”

„Daar,” wees Mieke, „op die plaat, dat kind heeft een paarse jurk aan.”

„O ja, als je zó begint!”

„Nu is 't jouw beurt.”

Toos deed al haar best om ook zo iets moeilijks te vinden, maar ze was hier nog niet zo thuis.

„'t Is geel,” kwam er tenslotte.

„De zonnebloemen, de kandelaar, dat gele kleedje,” en toen Toos alsmaar nee schudde, vroeg Mieke: „Ik kan 't toch wel zien?”

„Natuurlijk,” zei Toos beledigd, „dat zou gemeen zijn.”

Nog even tuurde Mieke, toen schoot haar vinger in de hoogte. „De strik van die hond daar.”

„Ja,” zei Toos, „nu jij weer.”

Mieke zocht weer iets moeilijks op, maar nu was Toos er op voorbereid en kon 't ook zelf vinden.

Ze waren zo verdiept in 't spel, dat ze niet hoorden dat er aan de deur getikt werd en dat er iemand binnenkwam.

„'t Is rood,” zei Toos. „Daar,” wees Mieke en meteen kwam

't meisje binnen met een blad met twee glazen frambozenlimonade.

„Ja, 't is rood,” zei ze, daar ze dacht dat Mieke de limonade bedoelde. Daar moesten ze toen erg om lachen. Ze hielden nu pauze, dronken limonade en aten van de biscuitjes, die er op een schoteltje bij waren.

Toos zat naar buiten te kijken. „Wat een leuk balkon,” zei ze, „en die boom er vlak achter kun je mooi inklimmen, zeg.”

„Stel je voor!” schrok Mieke, „en waarom?”

„Nou dat is leuk als je 's nachts zin hebt om een beetje te wandelen, hup de deur uit, 't balkon over, de boom in, dan naar beneden klauteren en je gaat fijn wandelen. En als je dan slaap hebt, ga je weer terug, klimt in de boom en stapt weer in bed.”

„Hoe kom je er bij?” zei Mieke.

„O, zulke dingen bedenk ik vaak, thuis klim ik in gedachten altijd 't dakraam uit en dan wandel ik door de goot naar 't huis van m'n vriendin en klim daar naar binnen en bij haar in bed, reuze leuk.”

„'t Lijkt wel of je een poes bent,” vond Mieke.

„O zeg, ik heb van de week toch zulke leuke poesjes gezien.” En Toos vertelde van haar wandeling met grootvader, van de mieren en van de poesjes.

„Wat enig,” zuchtte Mieke, „kon ik 't ook maar eens zien.”

„Als ik er een krijg, laat ik hem zien, hoor,” beloofde Toos. „Grootvader heeft kippen, dat is ook leuk, vooral als er kuikens zijn.”

„'t Lijkt me zo prettig om naar te kijken, wij hebben helemaal geen dieren, maar als ik buiten lig, voer ik altijd de vogels, ze worden zo mak, dat ze zelfs op mijn deken gaan zitten.”

„Dan lig je zeker heel stil.”

„Ja, dat moet wel, anders worden ze bang.”

„Zou ik nooit kunnen,” zuchtte Toos. „Als ik iets heel stil zal doen valt er altijd iets om of ik maak een vreselijk leven.”

Mieke lachte om 't ongelukkige gezicht dat Toos zette. Ze wilde juist vragen, zullen we nog wat gaan spelen, toen de deur openging en Mieke's moeder met een andere dame binnenkwam.

„Tante Suus komt je ook even gedag zeggen.”

„Nee maar,” riep de andere dame nu uit, „is dat mijn vriendinnetje uit de trein niet, die haast met mijn mooie japon naar bed had gemoeten?”

Mieke en haar moeder keken erg verbaasd. Tante Suus was inderdaad de dame van de verkeerde koffer. Ze deed 't verhaal zo smakelijk, dat ze zich tranen lachten.

„Stel je voor,” zei ze, „daar wil ik me gaan verkleden om te gaan eten, doe ik mijn koffer open en vind niets dan kinderjurken. Eerst dacht ik dat alles zo erg gekrompen was, want ik was zo haastig op reis gegaan, dat de japonnen heel vlug gewassen moesten worden, maar toen leek me dat toch te gek. Bovendien herinnerde ik me, dat ik maar één japon had meegenomen in de kleine koffer en de rest in de grote, die vooruit gestuurd was. Toen ging ik heel diep zitten nadenken en bedacht me opeens dat de jongedame, waar ik mee reisde, zo haastig was vertrokken, dat ik haar koffer nog aan had moeten geven. Mijn grote koffer was ook nog niet aangekomen en daar zat ik nu, zonder japon en zonder pyama, want in die van Toos kon ik heus niet. Toen heb ik 't station opgebeld en gelukkig wisten ze daar, waar Toos haar grootvader woonde en zo kwam alles voor elkaar.”

„Wat een echt avontuur,” vond Mieke.

„Ik vond 't maar wat naar,” zei Toos.

„Eigen schuld, meisje,” zei tante Suus plagend, „dan had je maar niet zo'n haast moeten hebben om bij me vandaan te gaan, maar nu ga ik weg, anders kom ik te laat thuis.”

Ze gaf Toos en Mieke een hand en verdween even vlug als ze gepraat had. Mieke's moeder bleef nog even zitten en schudde haar kussen wat op.

„Niet te druk zijn, hoor,” vermaande ze.

„Nee, moeder, maar 't is zo fijn met Toos.”

Toen ze alleen waren, bleef 't even stil, tot Mieke vroeg:

„Ben je dan alleen met de trein gekomen?”

Toos vertelde nu in geuren en kleuren van de reis en ook van de verkeerde koffer.

„'k Vind 't toch enig,” zei Mieke.

„Ik nu ook.”

't Was weer even stil, toen zei Mieke wat aarzelend: „Zeg, toen in de tuin zei je iets over bidden, wat bedoelde je daar mee? Ik heb 't aan moeder gevraagd, maar die wist 't geloof ik ook niet.”

Toos kreeg een kleur, dat was moeilijk, om daar nu zo maar over te praten. Was moeder nu maar hier of grootvader. Maar wat had de juffrouw van de Zondagsschool laatst ook nog gezegd? 't Ging over 't versje „Jezus zegt, dat Hij hier van ons verwacht, dat wij zijn als kaarsjes brandend in de nacht”. „Jullie zijn allemaal een kaarsje en je moet je lichtje goed laten schijnen voor alle mensen.”

Dus ook voor Mieke. Maar hoe moest ze nu beginnen?

„Weet je,” zei Toos een beetje aarzelend, „de Heere Jezus houdt erg veel van alle mensen en Hij is erg machtig en daarom mag je Hem ook vragen of iemand beter kan worden.”

't Was niet heel duidelijk en Mieke begreep er ook niet veel van.

„Wie is de Heere Jezus?”

„De Zoon van God.”

„Maar wie is God?”

Nu keek Toos of ze er niets van begreep. „God heeft toch alles gemaakt, dat staat toch in de bijbel?” en toen wist ze opeens de oplossing.

„Grootvader heeft een kinderbijbel, ik zal vragen of ik die eens mee mag brengen, dan kun je 't lezen.”

„Hè ja,” zei Mieke, „dan zal ik het wel begrijpen, en. . . .”
maar daar ging de deur open en haar moeder kwam weer binnen.

„Nu wordt 't, denk ik, tijd voor Toos om naar huis te gaan, anders wordt grootmoeder ongerust.”

„Kom je gauw terug?” vroeg Mieke en hield Toos' hand vast.

„Als 't mag,” zei Toos.

„Van mij wel,” zei Mieke's moeder. „Als grootmoeder 't goed vindt, kom je maar, hoor, 's morgens of 's middags, maar niet voor drie uur, want dan slaapt Mieke.”

„Alstublieft, Mevrouw,” zei Toos netjes.

Toen ze al haast in de gang was, riep Mieke nog eens:

„Denk je dan om 't boek?”

„Toos, met haar hoofd net binnen de deur, gaf een knip-oogje en zei: „Natuurlijk.”

VII. EEN PRETTIG RITJE

„**G**rootmoeder, Grootmoeder, de groenteman, mag ik meerijden? 't Is droog.” Toos kwam de keuken ingerend, waar grootmoeder bezig was.

„Meerijden? Is dat niet te koud en regent 't heus niet?”

„Nee Grootmoeder, kijk u maar en ik doe m'n regenmantel aan.”

Weg was Toos weer; grootmoeder schudde haar hoofd, wat was ze toch een wildebras. 't Leek haar toch geen weer om met de groentekar mee te rijden.

Maar bij de voordeur vond ze Toos met zo'n stralend gezicht, dat ze geen „nee” kon zeggen. Ze had haar mantel aan en zelfs heel braaf de cape op.

„’t Mag, hè Grootmoeder?” en meteen deed ze de deur al open en sprong naar buiten. Grootmoeder keek bezorgd naar de lucht, ’t was droog en ’t leek wel dat de wolken wat gingen breken.

„En Mevrouw,” zei de groenteman, „wat zal ’t zijn vandaag?”

Grootmoeder ging mee naar de kar en Toos danste er om heen. ’t Was altijd een feest als bij grootmoeder de groenteboer kwam. Thuis kwam hij iedere dag, maar hier maar éénmaal in de week en dan was ’t altijd iets bijzonders, en meestal mocht ze meerijden.

’t Duurde wel een poosje, voor grootmoeder klaar was en Toos werd al ongeduldig. Stel je voor, dat ’t net weer ging regenen.

Maar ’t bleef gelukkig droog en eindelijk zei de groenteboer: „Dank u, Mevrouw,” keerde om en wilde opstappen. Meteen sprong Toos naar voren. „Mag ik een eindje mee-rijden?”

„Hé,” zei De Graaf, „ben je daar ook? ’k Had je helemaal niet gezien.” Net of Toos niet aldoor voor zijn voeten had gelopen.

„Mag ze mee, Mevrouw?” vroeg hij toen aan grootmoeder, die nog bij ’t hek stond te kijken.

„Ja, maar niet te ver.”

„’t Komt in orde, Mevrouw!” en meteen tilde hij Toos op, klom zelf er naast en daar ging ’t.

Toos zat stralend rond te kijken. Je kon je van alles verbeelden, daar boven op die kar. Je zat in een deftig rijtuig, maar ’t was binnen in de koets zo warm dat je gevraagd had of je buitenop mocht zitten.

En De Graaf was geen groenteman, maar een deftig koetsier, met een hoge hoed op.

„Ho,” zei De Graaf en ze stopten bij de volgende klant.

Toos schrok op, ze had zo zitten dromen, dat ze dat niet eens gemerkt had. Nieuwsgierig keek ze van haar hoge zitplaats naar 't huis en 't dienstmeisje, dat naar de groente kwam kijken. En ze fantaseerde opnieuw, dat ze uit logeren ging en nu reed er geen trein, nee, 't was net als in de oude tijd, waar vader wel eens van vertelde, dat de mensen met de postkoets reisden.

En zij zat bovenop de koets en als hij stilstond was dat, om nieuwe mensen mee te nemen, of andere uit te laten of voor pakjes. Dat was een leuk spelletje en Toos was er zo in, dat ze 't niets prettig vond, als De Graaf wat tegen haar zei, want dat stoorde 't verhaal zo.

Ze reden de straatweg een eind op en toen een zijpad in en dan, wist Toos, moest ze er af en door een klein laantje kwam je dan weer thuis.

En ja hoor, De Graaf trok de teugels aan, riep hó, en zei tegen Toos: „Ziezo, jongedame, nu maar weer op huis aan.” „Dank u wel voor 't meerijden,” zei Toos netjes.

De Graaf hielp haar van de kar en ging toen weer verder. Toos verbeeldde zich nu, dat de postkoets aan 't eind van de reis was gekomen, nu moest ze nog een klein eindje lopen en dan kwam ze aan een groot kasteel, waar ze zou logeren. 't Weer was aardig opgeklaard, de zon kwam zelfs tussen de wolken vandaan.

„Was 't leuk?” vroeg grootmoeder, toen Toos de keuken binnenkwam.

„Fijn,” zei Toos, „'t was een lange reis en nu kom ik mijn vriendin halen en gaan we samen op 't kasteel logeren.”

Grootmoeder begreep dadelijk dat Toos aan 't spelen was. Dat deed ze altijd graag, dan was ze zo stil en hoorde je haar niet. Toos was 't huis ingelopen en kwam met Mieke-

pop terug. Mieke was soms haar kind, ook wel haar vriendin. Nu moest ze mee naar 't kasteel, dat was 't tuinhuis. Daar werden ze heel vriendelijk ontvangen door de familie en na wat uitgerust te hebben, gingen ze een wandeling door de tuin maken.

't Was nu helemaal mooi weer, de zon scheen en de lucht was blauw. Al rondwandellende kwam ze ook dicht bij de schutting van de burentuin. Ze was zo verdiept in haar verhaal, dat ze daar helemaal geen erg in had, tot ze opeens hoorde roepen: „Ik zie, ik zie wat jij niet ziet.”

Mieke! Daar had ze nog helemaal niet aan gedacht.

„Ik kom,” riep ze en drong door de struiken tot ze bij de kier in de schutting was. Ze gluurde er doorheen en zag dat Mieke buiten lag.

„Wacht, ik kom,” en ze wilde al over de schutting klauteren.

„Doe dat niet,” riep Mieke, „loop liever om, alles is zo nat, je zult zo vuil worden.”

Dat was waar en Toos krabbelde weer terug. 't Kwam prachtig uit, nu gingen Miekepop en zij op een ander kasteel op visite. Zonder iets te zeggen draafde Toos de tuin door, 't hek uit, de weg over en de andere tuin in.

„Daag,” riep Mieke haar al uit de verte toe, „wat gezellig dat je komt.”

Maar Toos liep nu opeens heel statig en deftig en toen ze vlakbij Mieke was, maakte ze een diepe buiging en zei: „Aangenaam kennis te maken.”

Mieke begreep er eerst niets van. Ze zette zo'n verbaasd gezicht, dat Toos het uitproestte en heel haar deftigheid vergat. „O Mieke, wat kijk je raar, ik speel dat ik op visite kom, snap je dat niet?”

En ze legde Mieke 't hele verhaal uit en nu ze 't begreep,

speelde ze vol vuur mee. Ze deden elkaar hele verhalen over hun kinderen, en Miekepop werd een eindje verder in 't gras gezet, anders hoorde ze te veel, want nu was ze weer ineens 't kind. Toos dacht aan geen tijd, Mieke's moeder liet hun een kopje chocola met een biscuitje brengen. Dat paste mooi in het verhaal, want nu konden ze spelen, dat ze uit eten gingen.

Opeens stond het dienstmeisje voor hen en zei: „Toos haar grootmoeder laat vragen, of Toos hier is, want ze kan haar nergens vinden.”

Toos sprong verschrikt op. „Oh, grootmoeder zal boos zijn, ik ben zo maar weggegaan.”

Ze gaf Mieke een hand, greep de pop en draafde naar huis. Grootmoeder stond bij 't hek te kijken en ze keek helemaal niet vriendelijk. „Waar was je toch?” vroeg ze, toen Toos hijgend voor haar stond.

„Bij Mieke, ze riep me toen ik in de tuin was.”

„Je moet 't altijd zeggen als je weggaat, want ik riep maar en kon je nergens vinden, 't is hoog tijd om te gaan eten.”

Heel kleintjes liep Toos mee naar huis. Gauw handen wassen en aan tafel. Grootvader keek ook al heel ernstig. 't Was een stille maaltijd. Toos durfde niet te praten, wat een naar slot van zo'n prettige ochtend. Maar toen 't eten afgelopen was, ging ze naar grootmoeder toe en sloeg haar armen om haar hals, terwijl ze haar in 't oor fluisterde, of ze niet boos meer wilde zijn. Grootmoeder wilde ernstig blijven kijken, maar 't lukte niet erg en 't eind was een dikke zoen van weerskanten en ook nog een voor grootvader, met de belofte van Toos, dat ze 't altijd zou zeggen als ze naar Mieke ging.

VIII. 'T DIKKE BOEK

Grootvader," vroeg Toos diezelfde middag, „mag ik „naar Mieke toe en mag ik de kinderbijbel mee?"

„De kinderbijbel?" vroeg grootvader verbaasd, „wat wil je daarmee doen?"

„Mieke weet niets van al die verhalen, ze weet niet eens wie God is, en nu wou ik haar er uit vertellen en de platen laten zien, mag dat?"

„Natuurlijk," zei grootvader, „dat is heel goed, hoor." Even later stapte Toos met het dikke boek onder haar arm de burentuin in.

Mieke lag al verlangend te kijken. „Fijn dat je komt, ik verveel me juist zo."

„En kijk eens wat ik meegebracht heb?"

„Wat een mooi boek, kom maar dicht bij me zitten, dan kan je me alles vertellen."

Toos schoof het kleine stoeltje, dat altijd bij Mieke stond, heel dicht tegen de ruststoel aan, voorzichtig legde ze 't dikke boek op Mieke's schoot, en ging toen naast haar zitten. Samen sloegen ze de bladen om, om de platen te bekijken en Toos vertelde zo goed als ze 't wist, wat er bij hoorde. Als ze 't niet goed meer wist, las ze wel eens een stukje voor.

Mieke vond 't heel anders dan alle andere boeken, die ze ooit gezien had.

„En 't is allemaal echt gebeurd," zei Toos.

„Heus waar?"

„Heus waar, 't staat ook in de grote-mensen-bijbel."

Mieke begreep er nog niet veel van. Vooral toen Toos in 't Nieuwe Testament 't aldoor over den Heere Jezus had. Ze begreep maar niet wat dat betekende. Toen ze alle pla-

ten gezien hadden, las Toos de Kerstgeschiedenis voor. Dat leek wel vreemd, zo midden in de zomer, bij Kerstmis hoorde immers koud weer met sneeuw?

Maar 't leek Toos het beste begin. Mieke lag maar heel stil te luisteren, ze vond het een prachtig verhaal en toen Toos eindelijk ophield, moe van 't lezen, vroeg ze: „En hoe ging 't verder?”

„De Heere Jezus werd groot en maakte veel zieke mensen beter, en toen waren er mensen die boos op Hem waren en die hebben Hem doodgemaakt.”

„Dood?” Mieke sperde haar ogen wijd open.

„Ja, maar Hij is weer levend geworden en naar God in de hemel gegaan en nu mogen wij alles aan Hem vragen,” legde Toos ijverig uit.

Mieke knikte. „Ik begrijp 't al wat beter, maar ik wil die andere verhalen ook horen. Mag 't boek hier niet een poosje blijven, dan kan moeder me er wel uit voorlezen.”

„Dat moet ik aan grootvader vragen,” zei Toos.

Juist kwam Mieke's moeder aangelopen met voor ieder een kopje thee. „Wat zitten jullie hier gezellig en wat is dat voor een dik boek?”

„O, Moeder, dat is nu de kinderbijbel en Toos zal aan haar grootvader vragen of ik hem lenen mag en leest u er mij dan uit voor?”

Mevrouw was op de ruststoel gaan zitten, ze gaf niet dadelijk antwoord, maar staarde in de verte. 't Was allang geleden dat ze in de bijbel gelezen had, dat was vroeger bij moeder thuis. Ze vergat de kinderen en staarde alsof ze zo in 't verleden zag.

Toos en Mieke werden er stil van. Was moeder verdrietig? „Moeder?” zei Mieke eindelijk vragend.

Ze streek even met de hand over de ogen en toen ze de vragende gezichtjes zag zei ze haastig: „Natuurlijk wil moeder je voorlezen als je 't boek mag lenen.”

„Wat is dat?” zei Mieke, „'t lijkt wel een auto die stilhoudt.”

„De dokter misschien,” zei haar moeder en ja, 't meisje kwam zeggen dat de dokter er was.

Toos stond op en zei: „Dan ga ik maar naar huis.”

Maar daar wilde Mieke niet van horen. „Je kunt best even wachten, hè Moeder?”

Mevrouw vond het ook en met z'n drieën liepen ze nu naar 't huis. Mieke en haar moeder gingen naar boven en Toos zou even in de kamer wachten. Nu had ze meteen mooi de gelegenheid om alles goed te zien. Mooi was 't in de kamer. Een dik kleed, een bank met kussens, een piano en mooie schilderijen. Toos vond 't allemaal prachtig, maar toen ze op een stoelpuntje zat en rondkeek, kreeg ze opeens verlangen naar huis. Naar huis, waar 't lang zo deftig niet was, en waar Janneman nogal eens vingertjes op de meubels

maakte, maar waar 't o zo gezellig was. Daar waren ze allemaal gelukkig met elkaar, en hier? Mijnheer veel op reis, Mieke ziek en mevrouw had daarnet zo verdrietig gekeken, net of ze zou gaan huilen.

Wat duurde 't lang. Zou Mieke erger ziek zijn? Daar kwamen voetstappen de trap af, even gepraat van stemmen en de voordeur sloeg dicht.

„Ga je mee, Toos?” vroeg mevrouw om de hoek van de deur. Toos sprong haastig op en wipte achter mevrouw aan de trap op.

Mieke zat rechtop in bed en riep: „Toos, Toos, ik mag weer lopen van den dokter.”

Toos keek wat verbaasd en mevrouw vulde aan: „Dokter was heel tevreden en zei dat Mieke wat meer op mocht en een paar maal per dag wat wandelen.”

„Wat fijn,” zei Toos.

„Ja, en dan gaan we samen uit en misschien kan ik ook wel eens in 't bos wandelen en als vader thuis komt, ga ik hem verrassen, dan mag ik aan tafel eten!”

„Nu, nu, kindje,” zei mevrouw bedarend, „nu niet zo druk, anders moet Toos meteen weg.”

„Hè nee,” zei Mieke, „we kunnen nog best wat spelen.”

„Maar een kalm spelletje.”

„Halma dan?”

„Goed, maar niet meer dan één spelletje.”

Mevrouw haalde 't en even later zaten de meisjes verdiept in 't spel. Toen 't uit was stond Toos meteen op om naar huis te gaan.

„Vraag je 't dan aan je grootvader?” vroeg Mieke.

„'k Zal 't meteen vragen,” beloofde Toos.

Toen ze weg was, was 't heel stil in de kamer. Mieke was moe en lag op haar rug en moeder zat naast haar. Prettig

was dat. Je hoefde niets te zeggen, alleen af en toe een knipoogje.

Daar kwamen vlugge voeten de trap opdraven. „Toos,” zei Mieke, en ja, een haastige klop aan de deur en daar stapte Toos weer naar binnen, met de kinderbijbel onder haar arm.

„Grootvader vond 't goed en nu breng ik hem maar met-een, want ik dacht dat je moeder er vanavond misschien nog uit voor wilde lezen.”

„Lief van je,” zei mevrouw. Ze trok Toos naar zich toe en gaf haar zo maar een zoen. Een beetje verlegen zei Toos gedag en verdween weer.

„Leuk kind, hè Moeder?” zei Mieke.

Moeder lachte en zei: „Toos is een lieve robbedoes.”

IX. MET TANTE SUUS MEE

Mieke, nu moet je eens horen.”
„Toos, Toos, ik weet zo iets leuks.”

Hiermee begroetten de vriendinnen elkaar de volgende middag, toen Toos in de tuin kwam.

„Vertel jij eerst.”

„Nee, jij.”

„Nee, jij bent ziek.”

„En jij de gast.”

Toen proestten ze 't uit van 't lachen en waren nog even ver.

„Zeg 't nu eens,” zei Toos en liet zich pardoes in 't gras vallen.

„Nee, jij eerst.”

„Vooruit maar,” en Toos stak van wal.

„Ik mocht vanmorgen weer met grootvader naar die boerderij, waar we laatst ook al geweest zijn. Daar zijn toch kleine poesjes en nu zei de boerin dat ik er een uit mocht zoeken en als ik dan naar huis ga, mag ik 't komen halen, is dat niet leuk?”

„Enig,” vond Mieke, „en wat heb je gekozen?”

„Een zwarte met witte pootjes, schattig.”

„Hè,” zuchtte Mieke, „ik zou ook best een poesje willen hebben.”

Toos deed haar mond open alsof ze wat wilde zeggen, maar deed hem meteen weer dicht. Toen vroeg ze: „En nu jij vertellen.”

„Stel je voor,” zei Mieke, „moeder belde vanmorgen tante Suus op, je weet wel, die tante uit de trein, om haar te vertellen wat de dokter gezegd had. En tante Suus zei, dat ze allang een plan had, maar er niet over had durven spreken, omdat ze bang was, dat 't toch niet zou gaan. Ze wilde met de auto ons komen halen en dan zouden we eerst wat rondrijden en dan bij haar theedrinken en dan mag jij ook mee, Toos.”

„Ik?” en Toos sprong opeens uit 't gras. „Mee uit in een auto, wat een feest, is 't heus waar en wanneer?”

„Morgen, als 't goed weer is.”

„Ik ga 't gauw thuis vertellen,” en weg was Toos.

„Je komt toch terug?” riep Mieke, maar Toos gaf geen antwoord meer.

Even later kwam ze weer de tuin in draven. Grootvader en grootmoeder vonden 't ook fijn voor haar.

De rest van de dag was Toos opgewonden van blijdschap. Om de autotocht en om het poesje. En als ze aan dit laatste dacht, kwam er een ondeugend lichtje in haar ogen, alsof ze aan iets heel leuks dacht.

't Was gelukkig mooi weer, de volgende morgen. Toos was maar bang geweest, dat 't zou regenen, maar nu scheen de zon stralend.

Ze mocht van grootmoeder 's morgens niet naar Mieke. „Je bent zo druk, 't vermoeit haar vast te veel.”

Dus draafde Toos in de tuin rond en vertelde aan Miekepop, dat ze nu heus echt uitgingen, want Miekepop mocht ook mee.

Klokslag twee uur stond Toos op de stoep van Mieke's huis. Ze had haar mooiste jurk aan en een grote strik in haar krullen. Mieke zat ook al kant en klaar te wachten. En ja hoor, daar klonk al heel gauw auto-getoeter en reed een mooie blauwe wagen voor.

Tante Suus stapte uit en wenkte hen, dat ze maar moesten komen. Toos stond 't eerste buiten, Mieke en haar moeder volgden wat langzamer. 't Portier stond uitnodigend open, ze stapten in, 't portier sloeg dicht en daar ging 't.

Dat was nog eens iets anders dan de groentekar. Toos keek haar ogen uit en was stil van plezier, zoveel moois zag ze. Door brede lanen reden ze, nu eens langs villa's met mooie tuinen, dan weer door grote stukken bos. Op een hoogte hielden ze stil.

„Nu stappen we even uit,” zei tante Suus. „Kijk, nu gaan we dit kleine paadje door, daar staat een bank, waar Mieke mooi even op kan zitten en nu moeten jullie eens kijken.”

„Oh,” riep Toos uit. Voor hen lag een heel wijd uitzicht, nu zag je pas dat je zo hoog stond.

In de laagte zagen ze bossen, huizen en hier en daar een kerk.

„Kijk, een trein,” riep Toos en wees met de vinger. En ja, daar heel in de diepte reed de trein, 't leek wel een speelgoedtrein.

Mieke genoot volop, als je ook zolang thuis geweest was en je zag dan zo ver om je heen, dan moest je wel genieten. „Nu gaan we naar huis,” zei tante Suus, toen ze weer in de auto zaten, „anders word je te moe.”

„Thuis” was bij de familie, waar tante Suus gelogerd was. Ook al zo'n mooi groot huis.

Ze gingen niet het huis binnen, maar liepen er omheen. Aan de achterkant was onder de bomen een groot grasveld, daar stonden stoelen om een tafel, waarop een theeblad stond. Hier waren een heer en twee dames, die naar hen toekwamen, en dadelijk van alles vroegen.

Of ze 't mooi hadden gevonden, of Mieke niet erg moe was en nog veel meer. Toos vond 't eng bij al die vreemde mensen. Ze stond er bij of ze geen tien kon tellen. Maar tante Suus pakte haar bij de hand en zei: „Ziezo, Toos, kom jij maar eens naast me zitten, wij zijn nog oude vrienden.”

Nu was alles weer goed en gezellig en Toos genoot van de thee en de lekkere koekjes en chocolade.

Ze reden langs een kortere weg naar huis. Mieke moest thuis dadelijk naar bed, want ze was wel heel moe geworden.

„Ik droom er vast van,” zei ze tegen Toos.

„Ik ook,” en Toos draafde gauw naar huis, om te vertellen hoe heerlijk 't geweest was.

X. TOOS HEEFT EEN PLAN

Grootmoeder," zei Toos een paar dagen later, „ik heb „**E**en plannetje, maar 't is een geheim.”

„Een echt geheim?" en grootmoeder liet haar breiwerk zakken en keek Toos eens aan.

„Toch niets ondeugends?"

„Nee, echt niet," en toen klom die grote Toos zo maar op grootmoeders schoot, bovenop het breiwerk, pakte haar om de hals en wilde 't hele verhaal in grootmoeders oor fluisteren.

Maar daar verstond grootmoeder niets van, en omdat toch niemand in de kamer was, kon Toos best hardop praten.

„Ik krijg van de boerin een poesje," zei Toos, „maar Mieke wil ook graag een poesje hebben, nu wilde ik vragen, of Mieke er ook een mocht hebben, vindt u dat niet leuk?"

„Heel leuk," zei grootmoeder, „als de boerin tenminste nog een poesje over heeft.”

„Ze heeft er nog drie," zei Toos.

„Ja, maar die zijn misschien ook al weggegeven.”

Daar had Toos nog niet aan gedacht. 't Was zo'n fijn plannetje geweest. Ze had er de laatste dagen telkens aan gedacht, als aan een knus geheimpje. Ze zag zich dan naar Mieke toegaan met 't poesje en eerst net doen of 't haar poesje was en dan

opeens zeggen: „'t Is voor jou.” Wat zou Mieke kijken! En nu zei grootmoeder dat. Wat zou dat jammer zijn.

„Mag ik er heen om 't te vragen, Grootmoeder?”

„Niet alleen, en grootvader kan vanmiddag niet, dus dat zal wel morgen worden.”

„Ik weet best de weg,” zei Toos, die nu vol ongeduld was. Stel je voor, nog tot morgen te moeten wachten.

„Nee, Toos, 't gaat niet,” zei grootmoeder beslist, en dan wist Toos wel dat 't ernst was.

„Mag ik naar Mieke?”

„Best hoor, als je maar op tijd voor 't eten bent.”

Toos was die middag niet zo met volle aandacht bij de spelletjes als anders. „Droom je?” vroeg Mieke, toen ze tweemaal een verkeerd antwoord gaf.

Toos schudde zich eens. „Nee hoor, ik dacht alleen ergens aan.”

„Vader komt gauw thuis,” zei Mieke, „misschien morgen al en dan heeft hij vakantie, zo fijn, dan kan ik met vader wandelen.”

„Dan zie ik je vader ook nog,” zei Toos, „want ik ga nu gauw naar huis.”

Mieke schrok. „Ga je weg, wanneer?”

„Moeder komt me halen, misschien Zaterdag,” zei Toos.

„Wat erg,” vond Mieke, „'t was nu juist zo prettig dat je aldoor kwam en moet de kinderbijbel nu ook terug?”

„Ik denk 't niet, die is van grootvader.”

„Moeder leest er aldoor 's avonds uit voor en als ik 't niet begrijp, legt ze 't uit. Moeder weet er toch een heleboel van, Toos. Ik bid nu ook 's avonds.”

't Was even stil.

„Ik moet nu weg,” zei Toos, „daag, tot morgen.” Ze huppelde deze keer niet zo vrolijk weg als anders.

Aldoor had ze aan 't poesje moeten denken, vooral toen Mieke 't zo naar vond, dat ze wegging. O, was 't maar morgen, dat ze er met grootvader heen kon.

XI. EEN TELEURSTELLING

De volgende morgen moest Toos eerst nog wat geduld hebben, want grootvader was niet dadelijk klaar om mee te gaan. Eindelijk gingen ze toch op weg. 't Ging Toos nog te langzaam. Ze dacht: „Als er nu juist eens iemand was, die om een poesje vroeg.”

Daar was de boerderij en daar kwam de boerin al aan. „Wel jongejuffrouw, kom je nog eens naar 't poesje kijken, hij groeit al flink, hoor.”

„Toos komt wat vragen,” zei grootvader en gaf Toos een duwtje.

't Was of ze opeens niet durfde.

„En wat zou dat wel zijn?” vroeg de boerin.

„Ik wilde zo graag voor mijn vriendinnetje ook een poesje hebben, heeft u er nog één?”

De boerin schudde 't hoofd. „Dat is nu spijtig, maar ze zijn allemaal weg; ik was ze al zo gauw kwijt.”

De tranen sprongen Toos haast in de ogen. Daar ging haar mooie plan.

„'t Is jammer, kom nog maar even naar ze kijken.”

Maar Toos vond 't deze keer lang zo leuk niet als anders, om met de poesjes te spelen.

Stil liep ze met grootvader naar huis.

„Heb je 't aan Mieke beloofd?” vroeg grootvader.

„Nee,” zei Toos, „'t is een geheim.”

„’t Is jammer,” zei grootvader, „maar als ze er niets van wist, heeft ze er geen verdriet van.”

Ja, dat was zo, maar Toos had wel verdriet. Grootmoeder zag ’t direct toen ze thuiskwamen.

„Was ’t mis?”

„Ja,” knikte Toos en er rolden opeens twee grote tranen langs haar wangen.

„Kom, kom,” zei grootmoeder, „zo erg is ’t nu ook weer niet, misschien krijgt Mieke nog wel eens een ander poesje, ’t is gelukkig, dat je haar niets verteld hebt.”

„Dat zei grootvader ook al,” snikte Toos, „maar ik vind ’t toch naar.”

„Niets aan te doen,” zei grootmoeder, „huil nu maar niet meer.”

Toos droogde haar tranen. Ja, grootmoeder had gelijk, ’t gaf nu niets meer. ’t Was al laat geworden en ze gingen eerst eten.

Toen Toos ’s middags bij Mieke kwam, lag die te wuiven en te roepen: „Vader is thuis gekomen.”

„Wanneer?” en Toos plofte meteen op de grond naast de ruststoel.

„Gisteravond laat, en stel je voor, ik hoorde er niets van. Vader kwam me vanmorgen wakker maken, echt hè?”

„Reuze echt,” vond Toos. „Heb je al gewandeld vandaag?”

„Nee, ik heb op jou gewacht, dan gaan we samen met vader wandelen, o, daar komt vader aan.”

Toos wipte overeind uit ’t gras toen ze een langen heer zag aankomen.

„Zo, jij bent zeker Toos?” zei een vriendelijke stem, „ik heb al zoveel van je gehoord.”

„Dag Mijnheer,” zei Toos wat verlegen. Dat was ze nu eenmaal met vreemde mensen.

„Gaan we nu wandelen?” vroeg Mieke.

„Wandelen” betekende voor Mieke een paar maal de tuin rond, dan was ze al weer moe en moest rusten. Maar dat was ook niet erg, want vader bleef bij haar zitten en vertelde Toos en haar een prachtig verhaal. Vader kon toch zó mooi vertellen.

De volgende dagen van die week vlogen om. Toos was nog vaak bij de bureu. 't Was er nu haast nog gezelliger dan vroeger. Mieke's vader wist zoveel leuke spelletjes, zonder dat Mieke er al te moe van werd. Haar moeder keek weer veel opgewekter, 't was nu ook een echt huishouden, met een vader en een moeder. Hè, Toos begon toch wel naar haar eigen vader en moeder te verlangen en naar Janneman. Zaterdag kwam moeder haar halen. En Vrijdagavond zou ze met grootvader om het poesje gaan. Telkens als ze daar aan dacht, was 't net, of ze iets weg moest duwen. Nee, nu niet denken aan 't poesje voor Mieke, daar was niets aan te doen.

Toen ze er Donderdagavond in bed aan lag te denken, kwam er opeens een gedachte bij haar op, waar ze haast van schrok. Nee, nee, Toos schudde haar hoofd en kneep haar ogen stijf dicht.

Dat kon niet, dat deed ze niet. Maar de volgende morgen daar was 't weer en de hele dag door was er een stemmetje, dat zei: „Als je nu eens?” En dan zei Toos: „Nee, dat kan niet.”

's Avonds ging ze met grootvader naar de boerderij. Grootmoeder had een mandje met een deksel meegegeven, om 't poesje in mee te brengen.

„Zo,” zei de boerin, „kom je de kleine ondeugd halen?”

't Was nog een hele toer om 't poesje te pakken, 't vloog

maar door de schuur rond. Eindelijk wist de boerin 't met een stukje worst in de mand te lokken.

„Houd nu maar goed de deksel vast, anders verlies je hem nog.”

„Dank u wel voor 't poesje,” zei Toos, „ik zal goed op hem passen.”

„Als je weer komt, kom je maar eens vertellen of 't goed groeit,” zei de boerin.

Heel voorzichtig de mand dragend, liept Toos naast grootvader voort. Stel je voor, dat 't er uitwipte onderweg, dan kreeg je 't nooit meer terug.

Ze kwam er veilig mee thuis.

„Grootmoeder, Grootmoeder, kom eens kijken hoe schattig.”

„Och, wat lief, heb je er al een naam voor?”

„„Moortje” noem ik hem,” zei Toos, „mag hij mee naar boven, Grootmoeder?”

Maar dat vond grootmoeder niet goed. Poesjes hoorden niet op de slaapkamer, Moortje mocht in de keuken slapen. Toen Toos in bed lag, kon ze maar niet in slaap komen. Dat kleine stemmetje zeurde maar door: „zou je niet?”

„Ik wil niet,” zei Toos.

„Als je echt een schaapje van den Heere Jezus wilt zijn, dan moet je ook iets voor een ander over hebben.”

Toos draaide en draaide van de ene kant op de andere. Ze wilde aan Moortje denken en hoe leuk Janneman hem zou vinden, dat 't zo prettig was, dat moeder haar kwam halen, maar 't lukte niet. Ze kon maar niet in slaap komen. Toen ging ze tellen, dat hielp, had ze wel eens gehoord, maar ze raakte al heel gauw in de war.

Hè, en ze werd zo warm, ze gooide de deken van zich af,

ze had ook dorst, even drinken. Dat deed goed, dat koude water.

Toos lag net weer in bed, toen de deur zachtjes openging en grootmoeder binnenkwam. „Is er wat kind, slaap je nog niet?” vroeg ze verbaasd, toen ze Toos zo warm in 't rommelige bed vond.

„Ik, ik kan niet slapen, ik ben zo warm en alles is naar,” en daar begon Toos opeens te huilen. Grootmoeder schrok er van. Wat was er nu? Toos was toch niet ziek? Aldoor was ze vrolijk en opgewekt geweest en nu ze morgen naar huis zou gaan, deed ze zo.

Grootmoeder ging op de rand van 't bed zitten en trok Toos naar zich toe. „Vertel 't maar eens.”

En toen kwam met horten en stoten 't hele verhaal. Van 't poesje en Mieke en wat ze eigenlijk helemaal niet wilde.

Grootmoeder luisterde geduldig en toen Toos uitverteld was, praatte ze heel ernstig met haar. Toen waren de tranen gauw gedroogd. Grootmoeder maakte het bed weer in orde, ze kreeg nog wat te drinken en grootmoeder ging weg.

Toos lag weer alleen in de donkere kamer te kijken, maar ze was nu niet meer verdrietig, o nee, ze wilde dat 't al morgen was, want dan. . . . !

XII. TOOS GAAT WEG

Mieke lag in de tuin te kijken of Toos nog niet kwam. Was ze niet laat vanmorgen, en 't was nog wel de laatste dag. Ze zou vroeg komen, voordat ze met grootvader naar de trein ging, om haar moeder te halen. O, daar kwam ze aan, maar wat liep ze voorzichtig, ze

keek al maar naar haar handen. O ja, ze kwam natuurlijk het poesje laten zien. Mieke ging rechtop zitten om goed te kunnen kijken.

Voetje voor voetje liep Toos, in haar handen droeg ze Moortje. „Hè,” zei ze toen ze eindelijk naast de ruststoel stond, „hij wilde aldoor weg, daar, pak hem maar.”

Meteen liet ze Moortje op Mieke's schoot vallen, die hem vastpakte, bang, dat hij weg zou lopen.

„Wat een snoesje, wat schattig,” bewonderde Mieke, „hoe heet hij, Toos?”

„Moortje, vind je dat een leuke naam?”

„'t Past goed bij hem,” vond Mieke.

„Vind je hem aardig?”

„'t Is een schatje!”

„Zou je hem wel willen hebben?”

„Hebben?” Mieke keek verbaasd op. „'t Is toch jouw poesje?”

„Nee, hij is van jou, van jou!”

En Toos danste de tuin rond. Ze was zo blij, dat alles nu goed was en dat ze nu toch gedaan had, wat 't kleine stemmetje gezegd had. „Geef jouw poesje aan Mieke, ze mist toch al zoveel.” Maar gisteravond had ze alles aan grootmoeder verteld en samen hadden ze toen aan den Heere Jezus gevraagd, om Toos te helpen 't poesje af te staan.

„'t Hoeft niet,” had grootmoeder gezegd, „je moet 't zelf graag willen.” En toen wilde Toos opeens en vond 't niets naar meer.

Nadat ze uitgedanst was, kwam ze weer bij Mieke terug, die zat daar nog met een gezicht, of ze er niets van begreep.

„Maar, is 't dan niet van jou, Toos?”

Toos kwam op de rand van 't bed zitten en vertelde van de boerin, die geen poesjes meer over had en dat Toos er toch

zo graag een voor Mieke gehad had. En dat ze toen dit bedacht had, omdat Mieke zoveel alleen was.

„Vind je 't niet erg naar?” vroeg Mieke.

„Nu niet meer,” zei Toos eerlijk, „eerst wel een beetje, o, pas op, hij loopt weg.”

't Was net te laat, Moortje had de kans schoon gezien en

was van Mieke's schoot gewipt. Toos hem achterna door de tuin. Maar 't kleine ding liet zich zo gauw niet vangen. Toos draafde heen en weer en Mieke lachte zich tranen om hun malle sprongen.

„Daar heb ik je,” riep Toos zegevierend.

„Wie heb je?” vroeg Mieke's vader, die er juist aankwam.

„Dit,” en Toos hield zegevierend Moortje omhoog.

„Is dat jouw poesje?”

„Nee, van Mieke.”

„Van Mieke?”

„Ja, Vader, echt van mij,” jubelde Mieke. „Van Toos gekregen.”

„Dat is lief van Toos,” zei haar vader.

„Hoe laat is 't?” vroeg Toos, „ik moet naar 't station.”

„Halftien,” zei Mieke's vader.

„O, dan moet ik weg, straks kom ik nog wel even,” en weg was ze.

Mieke's vader ging naast haar zitten en streekte Moortje.

„Lief van Toos, hè Vader, 't was haar eigen poesje.”

„Dan is 't dubbel lief.”

„'k Vind 't zo naar dat Toos weggaat.” Mieke's onderlip trilde.

„Maar je wordt nu zoveel sterker, je zal gauw weer net als andere kinderen kunnen doen en dan mag je naar school en krijg je daar vriendinnetjes.”

„Naar school, hè ja,” en Mieke verdiepte zich in dit nieuwe vooruitzicht.

Onderwijl huppelde Toos naast grootvader voort, op weg naar 't station. Ze was aldoor bang om te laat te komen, maar ze waren net op tijd, om de trein puffend aan te zien komen.

Toos danste van ongeduld, wat duurde dat nog lang. Daar stond hij stil, daar ging een portier open. „Moeder,” riep Toos en vloog haar om de hals en kustte haar, dat 't klapte. Stijf gearmd liep ze even later met moeder de weg af. Haar mondje stond niet stil. Ze wist zoveel nieuws te vertellen!

„U gaat toch ook mee naar Mieke?” vroeg ze.

„Zeker,” zei moeder, „maar eerst naar grootmoeder.”

't Verveelde Toos al gauw om bij de grote mensen te zitten.

„Mag ik naar Mieke?”

„Best hoor,” zei grootmoeder.

Mieke keek blij op, dat Toos er aan kwam. „Leuk, dat je al zo gauw weer komt.”

Toch wilden de spelletjes niet zo vlotten als anders, ze dachten aldoor: „nu is 't voor 't laatst.”

„Zul je me eens schrijven?” vroeg Mieke.

„Natuurlijk,” zei Toos, „maar dan moet jij 't ook doen!”

„Als ik weer aan tafel mag zitten,” beloofde Mieke, „en dan vertel ik je ook van Moortje.”

't Was even stil tussen hen, toen zei Mieke: „Ik vind 't zo fijn dat je mij de kinderbijbel geleend hebt, nu weet ik ook wat bidden is en vader en moeder doen 't ook.”

Weer was 't even stil. „Kijk, daar komt moeder aan met een vreemde dame,” zei Mieke.

Toos keek op: „Dat is moeder,” en weg was ze 't grote grasveld over.

„Toos is hier helemaal thuis,” lachte Mieke's moeder.

„En dit is Mieke,” stelde Toos vol trots voor.

„Gezellig, dat u ook komt,” zei Mieke.

„Toos heeft me zoveel van je verteld, ik moest je toch even komen zien.”

Lang konden ze niet meer blijven, want grootmoeder wachtte met het eten. „Vanmiddag kom ik nog gedag zeggen,” beloofde Toos.

's Middags maakten moeder en Toos met grootvader een lange wandeling. Daarna brood eten en toen was 't al haast tijd om te vertrekken. Toos draafde gauw nog even naar de burens. Mieke was op, ze hadden ook juist gegeten.

„Nu ga ik heus weg,” zei Toos.

„Hier, Moortje moet je nog gedag zeggen,” en Mieke pakte de kleine kat op.

„Lief zijn voor 't vrouwtje,” zei Toos en aaide 't zwarte kopje.

Toen gaf ze mijnheer en mevrouw een hand en Mieke kreeg een stevige zoen. Ze brachten haar naar 't hek, Moortje mocht ook mee.

„Daag, daag,” wuifde Mieke, „tot 't volgend jaar.”

I N H O U D

	Blz.
I. De brief	7
II. Een grappige vergissing	9
III. 't Meisje achter de schutting	15
IV. Met grootvader uit	20
V. In grootvaders kamer	24
VI. Een gezellige middag	26
VII. Een prettig ritje	35
VIII. 't Dikke boek	40
IX. Met tante Suus mee	44
X. Toos heeft een plan	48
XI. Een teleurstelling	50
XII. Toos gaat weg	55